

við Óla Olsen

SKIPASØGA

Skálaberg KG 118

Í 1956 læt pf. J. F. Kjølbro í Klaksvík síðutrolaran Skálaberg smíða í Bremerhaven í Týsklandi. Fiskifarið, ið fermdi 550 tons av saltfiski, hevði guvumaskinu og turbinu, sum tilsamans góvu 1500 hestar og eina ferð upp á 14-15 míl.

Hetta var annar trolarin við navnum Skálaberg. Hin fyrsta Skálaberg keypti Kjølbro í 1933 saman við Chr. Holm Jacobsen í Havn. Trolarin var merktur til Havnar, men Kjølbro reiddi hann út øll árin. Gamli Skálaberg varð í 1951 seldur til upphøggingar.

Í bókini »Havið og vit« (1960) sigur J. Símun Hansen um nýggja Skálaberg, at tað sum hesa ferð vakti mest áhuga millum manna, var at skipið kundi stýra beina kós, uttan at nakar maður nam við róðrið – at sjálvstýringin fór fram við eini gyrokumpass og elektriskum róðurgreiðum.

Kaj Johannesen, Kaj hjá Mortani, var skipari á Skálabergi, og stýrimaður var Jákup Oluf á Lakjuni, sum loysti Kaj av á brúnni innímillum. Seinni fór sonur Kaj, Mortan, at føra trolaran, og eisini Samson O. Samson førði Skálaberg. Erling Laksafoss var maskinmeistari. Í 1974 varð Skálaberg seldur av landinum.

Ógvuliga væl lá fyri hjá Kaj at fiska, men hann hevði eisini gott í at bregða. Faðirin, Mortan í Hvannasundi, var tiltikin góður sjómaður og skipari. Kaj fór fyrsta túrin til skips við honum, og

Mynd: Søvnlandsins

nú, hann í 1956 fór at føra Skálaberg, hevði Kaj verið skipari á trolaranum Sjúrdarbergi hjá Kjølbro, frá tí at hann kom nýggjur til landið í 1948.

Á heysti 1935 fylgdust Mortan og sonurin Kaj heim úr Grønlandi við

hvør sínum skipi. Kaj førði Coraliu og Mortan Johannesen Blithesome. Komnir á Kappan varð rokstormur, og Blithesome tók at søkka. Nú fór fram føroyskur sjómansskapur, tá ið hann er allar bestur, og eitt tað hættisligasta

og hepnasta bjargingarbragð í Føroya siglingarsøgu varð útint.

Í ófatiliga truplum umstøðum eydnaðist at stjóra alla manningina av søkkandi skútuni umborð í Coraliu. Við Blithesome hevði Mortan tveir

synir, og Kaj hevði tveir brøður við Coraliu – tað vil siga, at seks mans úr sama húsi vóru staddir á Kappanum henda lívshættisliga ódnardag. Báðar manningarnar komu heim við Coraliu í øllum góðum.

BILASØGA

Lesarar eru vælkomnir at senda okkum gamlar bilmyndir saman við stuttum teksti og upplýsingum til:

maggi@sos.fo

Ford Galaxie í Sørrvági

Bilurin hesa vikuna er ein Ford Galaxie Country hjá Eilif Weihe í Sørvági.

Bilurin, sum var keyptur nýggjur frá P/F Wenzel Petersen í 1963, varð brúktur bæði sum rutubilur og til sjúkraf lutning. Hetta var um tað mundið, tá rutan til og frá flogvøllinum byrjaði.

Bilurin var rættiliga stórur, hann var yvir fimm metrar langur og yvir tveir metrar breiður og kostaði

31.000 krónur at keypa. Sofus Joensen í Fuglafirði keypti bilin í 1968 til rutukoyring í Eysturoynni.

Ford Galaxie vórðu framleiddir av Ford Motor Company í USA í ymiskum modellum frá 1959 til 1974.

Myndaeigari: Eilif Weihe